

24. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

24th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
"EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE"

**OBRAZOVANJE U FUNKCIJI
MODERNIZACIJE DRUŠTVA**

**ROLE OF
EDUCATION IN
MODERNIZATION
OF SOCIETY**

Knjiga rezimea

Book of abstracts

JELENA STANIŠIĆ · MLADEN RADULOVIĆ
UREDNICI/ EDITORS

11. oktobar 2019.
Učiteljski fakultet
Univerzitet u Beogradu, Srbija

October 11, 2019
Teacher Education Faculty
University of Belgrade, Serbia

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

Dr Jelena Stanišić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

Prof. dr Sergej Ivanovič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Olga Borisovna Mihajlova

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Stanislav Sergejevič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Andreas Oikonomou

*Fakultet za pedagoško i tehnološko
obrazovanje, Solun, Grčka*

Doc. dr. Danijela Makovec Radovan

Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija

Prof. dr Mile Srbinovski

*Institut za životnu sredinu i zdravlje,
Univerzitet jugoistočne Evrope, Tetovo,
Republika Severna Makedonija*

Prof. dr Katarina Todorović

*Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet
Crne Gore, Crna Gora*

Prof. dr Nataša Vlah

*Učiteljski fakultet, Sveučilište u Rijeci,
Hrvatska*

Prof. dr Gordana Mišćević Kadijević

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Sofija Maračić

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Emilija Lazarević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Nikoleta Gutvajn

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Snežana Mirkov

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Milja Vujačić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Jelena Stevanović

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Dušica Malinić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Rajka Đević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

PROGRAM COMMITTEE

President

Jelena Stanišić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Stanislav Sergejevič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Andreas Oikonomou, PhD

*School of Pedagogical and Technological
Education, Thessaloniki, Greece*

Doc. Danijela Makovec Radovan, PhD

*Faculty of arts, Department of
Educational Sciences, University of
Ljubljana, Slovenia*

Prof. Mile Srbinovski, PhD

*Institute for Environment and Health,
South East European University, Tetovo,
Republic of North Macedonia*

Prof. Katarina Todorović, PhD

*Faculty of Philosophy, Nikšić, University
of Montenegro, Montenegro*

Prof. Nataša Vlah, PhD

*Faculty of Teacher Education, University
of Rijeka, Croatia*

Prof. Gordana Mišević Kadijević, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Sofija Maračić, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Emilija Lazarević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Milja Vujačić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Snežana Mirkov, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Nikoleta Gutvajn, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Rajka Đević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Dušica Malinić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Jelena Stevanović, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

dr Mladen Radulović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

msr Ivana Petrović

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

msr Ljiljana Bojanić

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaja 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Učiteljski fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd

www.uf.bg.ac.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na projektima „Od podsticanja inicijative, saradnje i stvaralaštva u obrazovanju do novih uloga i identiteta u društvu (br. 179034) i „Unapređivanje kvaliteta i dostupnosti obrazovanja u procesima modernizacije Srbije“ (br. 47008), koje finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (2011–2019).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Mladen Radulović, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Ivana Petrović, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Ljiljana Bojanić, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Teacher Education Faculty, University of Belgrade

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd, Serbia

www.uf.bg.ac.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of the projects "From encouraging initiative, cooperation and creativity in education to new roles and identities in society" (No. 179034) and "Improving the quality and accessibility of education in modernization processes in Serbia" (No. 47008), which are financially supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (2011–2019).

ANALIZA PRIRUČNIKA ZA UČITELJE O PROJEKTOJ NASTAVI: GDE SU NESTALI ISTRAŽIVAČKI ELEMENTI IZ PROJEKATA

Nada Ševa* i Ivana Đerić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Projektna nastava je jedna od reformskih inicijativa koje su uvedene u obrazovni sistem tokom poslednje dve godine. Pored sistemske obuke za prosvetne radnike, podršku uvođenju učenja kroz projekte obezbedili su i izdavači kroz priručnike za efikasno izvođenje projektne nastave. Cilj ovog rada je da utvrdimo u kojoj meri su priručnici pouzdan i sveobuhvatan oslonac učiteljima u procesu planiranja i izvođenja projektne nastave. Analizirana su četiri priručnika za učitelje sledećih izdavača: Bigz, Kreativni centar, Eduka i Klet. Ključni elementi analize izvedeni su iz aktuelne literature o projektnoj nastavi i obuhvataju sledeće kategorije: (1) referentni okvir projektne nastave; (2) cilj, zadaci i aktivnosti u projektu; (3) metodologija projekta; (4) produkti projekta i njegove vrednosti (istraživačka, vaspitna, praktična); (5) primeri projekata i njihova povezanost sa referentnim okvirom; (6) uloga IKT-a u projektima; (7) dodatni materijali i resursi za učenike i učitelje; (8) evaluacija i refleksija. Rezultati ukazuju da priručnici retko prikazuju primere istraživačkih projekata što je neobično s obzirom na to da je razvoj kritičkog i logičkog mišljenja u fokusu nastave bazirane na projektnom učenju. Izbor tema u priručnicima jesu iz svakodnevnog života, ali nisu postavljene na problemski način kao što se to ističe u referentnim okvirima priručnika. Izostaju aktivnosti učenika koje se tiču sinteze prikupljenih iskustava i saznanja o temi koju su obrađivali, kao i o produktima projekta. Priručnici ne sadrže u velikoj meri aktivnosti i zadatke otvorenog tipa koji izazivaju kognitivni konflikt potreban da bi se savladala nova znanja i izgrađivale komeptencije. Date su preporuke učiteljima i nastavnicima o načinima pripreme i realizacije projekata koji su istraživačkog karaktera.

Ključne reči: projektna nastava, priručnici za učitelje, otvoreni zadaci, istraživački rad.

---

* E-mail: nseva@ipi.ac.rs

ANALYSIS OF TEACHER MANUALS ON PROJECT-BASED LEARNING: WHERE HAVE THE RESEARCH ELEMENTS FROM PROJECTS DISAPPEARED?

Nada Ševa* and Ivana Đerić

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Project-based learning is one of the reform initiatives introduced in the education system over the last two years. In addition to systemic training for teachers, the support for introducing the project-based learning has also been provided by publishers via manuals for efficient project-based learning. The aim of this paper is to determine to what extent the manuals present a reliable and comprehensive support to teachers in the process of planning and performing teaching based on project-based learning. Four teacher manuals from the following publishers are analysed: Bigz, Kreativni centar, Eduka, and Klet. The key analysis elements are derived from the current literature on the project-based learning and cover the following categories: (1) reference framework for project learning; (2) objective, tasks and activities of the project; (3) project methodology; (4) products of the project and its values (research, educational, practical); (5) examples of projects and their relation to the reference frame; (6) role of ICT in the projects; (7) additional materials and resources for students and teachers; (8) evaluation and reflection. The results indicate that manuals rarely display examples of research projects, which is unusual given that development of critical thinking and logical reasoning is the focus of project-based learning. The topics covered in the manuals are the ones from everyday life but not presented in a problem approach, as pointed out in the manuals' reference frames. There are no student activities involving the synthesis of collected experiences and knowledge on the topic covered and the products of the project. The manuals do not contain a great deal of open-ended activities and tasks that cause cognitive conflict necessary for mastering new knowledge and building competences. Recommendations are given to teachers on how to prepare and execute research projects.

Keywords: project-based learning, teacher manuals, open-ended tasks, research work.

---

* E-mail: nseva@ipi.ac.rs

ZBORNIK REZIMEA

24. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa“

OBRAZOVANJE U FUNKCIJI MODERNIZACIJE DRUŠTVA

Izdavač
Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača
Nikoleta Gutvajn

Urednici
Jelena Stanišić
Mladen Radulović

Lektor
Jelena Stevanović

Prevodilac
Biljana Vrcelj

Tiraž
130

Dizajn korica i grafička obrada
Branko Cvetić

Štampa
Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-147-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.014:316.72(048)
371:316.32(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (24 ; 2019 ; Београд)

Образовање у функцији модернизације друштва : зборник резимеа /
24. Међународна научна конференција "Педагошка истраживања и
школска пракса" = Role of Education in Modernization of Society :
book of abstracts / 24th International Scientific Conference
"Educational Research and School Practice" ; urednici ; editors Jelena
Stanišić, Mladen Radulović. - Београд : Институт за педагошка истраживања,
2019 (Београд : Кућа штампе plus). - 129 стр. ; 24 cm

Резимеи на срп. и енгл. језику. - Тираж 130. - Напомене и библиографске
референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-147-0

а) Образовање -- Социолошки аспект -- Апстракти б) Образовање -
- Глобализација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 279880716